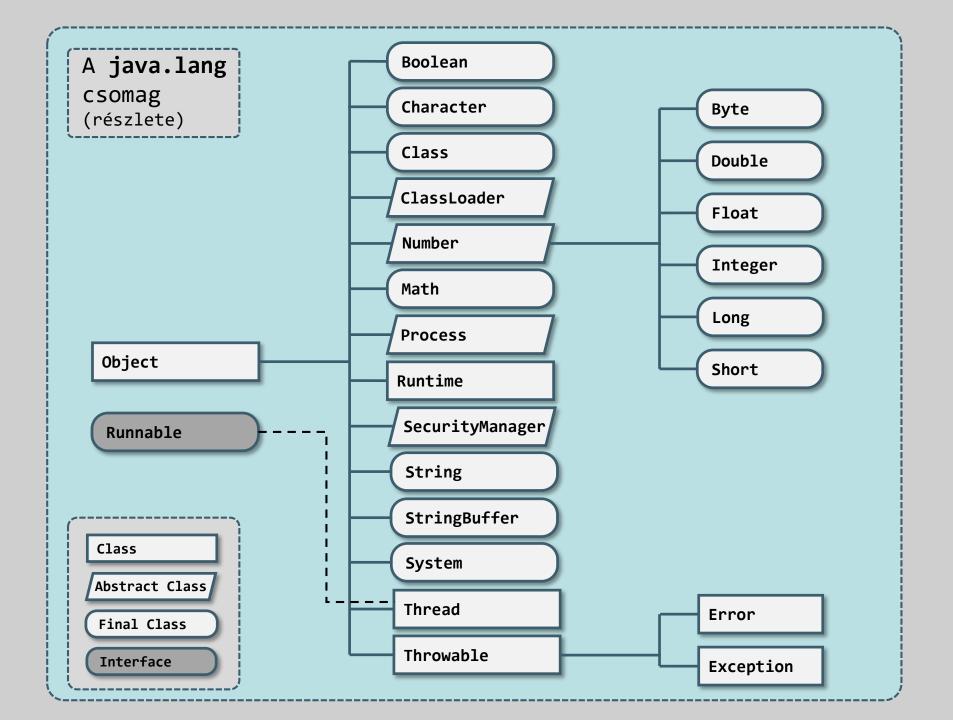

java.lang csomag

- A java.lang csomag alapvető nyelv-közeli és futtatókörnyezet közeli osztályokat és interfészeket tartalmaz, beleértve a gyökér osztályokat is.
- A legfontosabbak a következők:
 - osztály hierarchiát kezelő elemek,
 - nyelv közeli definíciós osztályok,
 - alap kivétel osztályok,
 - matematikai metódusokat biztosító osztályok,
 - szál kezelést biztosító osztályok,
 - biztonsági funkciók,
 - információt visszaadó osztályok
- Automatikusan importálódik, elemeit mindig használjuk

java.lang.Object osztály

- Az Object osztály minden osztály közös őse, az osztályhierarchia tetején áll.
- Minden osztály közvetlen vagy közvetett módon utódja az Object osztálynak, így minden osztály rendelkezik az Object osztály metódusaival.
- Ez az osztály definiálja azt az alapvető működést, mely minden objektumnál rendelkezésre áll.
- A java.lang.Object osztálynak része néhány olyan metódus, amelyet szinte mindig használunk:

```
- toString() - clone()
- equals() - finalize()
- hashCode() - getClass()
```


java.lang.Object osztály elemei

- toString() metódus
 - Az objektumot szövegesen reprezentálja.
 - Minden objektum képes automatikusan sztringgé konvertálódni a segítségével
 - Ezt a metódust illik minden új osztály definíciója során felülírni, hogy a megfelelő értéket reprezentálhassa.
 - Java alapkódja:

```
public String toString() {
    return getClass().getName() + "@" +
        Integer.toHexString(hashCode());
}
```

c:∖Java8>java VeremPrg Verem@1db9742

java.lang.Class osztály

- Minden osztályt futásidőben egy Class objektum reprezentál.
- final módosítójú osztály
- Használata:
 - Informálódhatunk az osztályról:
 - osztály-e, beágyazott-e, interfész-e, enum-e, ...
 - informálódhatunk a tagjairól
 - dinamikus osztálybetöltés végezhető vele
 - dinamikus példányosítás végezhető vele
 - Hasznos további osztály: java.lang.reflect
 - segítségével hozzáférhetünk további metaadatokhoz

java.lang.Class osztály

Hasznos metódusok:

- public String getName()
- public Class getSupClass()
- public boolean isInterface()
- public Class[] getInterfaces()
- public Method[] getMethods()
- public Fields[] getFields()
- public Constructor[] getConstructors()

Példakód

```
1. package bitman;
2. public class Emp implements IA{
       private String name;
       private int age;
       public Emp(String name, int age){
          this.name = name;
          this.age = age;
       public Emp(){
          name = "";
          age = 0;
       public Emp cloneEmp(Emp e){
          Emp x = \text{new Emp}(\text{"a"}, 0);
          x.name = e.name;
          x.age = e.age;
          return x;
       public String toString(){
          return "Name= "+name+", age= "+age;
       public void Kiir(String x){
   6.
          System.out.println("Adat= "+x);
```


Java példa ló osztály:

- csomagban van,
- megvalósított interfész,
- adattagok,
- konstrurokok,
- metódusok

Írassuk ki az osztály metaadatait!

Példakód

```
Class modifiers: public
 import java.lang.reflect.*;
                                                 Package name: package bitman
                                                 Is Interface: false
 import java.util.Arrays;
                                                 Is Primitive: false
 import bitman.Emp;
 public class Prg {
                                                 Number of implemented interfaces: 1
                                                 [interface bitman.IA]
    static void kiir(String ki){
       System.out.println(ki);
    public static void main(String args[]) {
       Emp e = new Emp("Egon", 38);
2.
       Class c = e.getClass();
       kiir("Type and Name: "+c);
3.
4.
       kiir("Class modifiers: "+Modifier.toString(c.getModifiers()));
       System.out.println("Package name: "+c.getPackage());
5.
6.
       kiir("Is Interface: "+c.isInterface());
       kiir("Is Primitive: "+c.isPrimitive());
       Type[] interfaces = c.getInterfaces();
       kiir("Number of implemented interfaces: "+interfaces.length);
       kiir(Arrays.toString(interfaces));
```

c:\Java8>java Prg

Type and Name: class bitman.Emp

Példakód

```
8.
        Field[] fields = c.getDeclaredFields();
        kiir("Number of fields: "+fields.length);
        for(Field f : fields){
9.
10
           Class t = f.getType();
           kiir("field name: "+f.getName()+" , type: "+t);
        }
11
        Constructor<?>[] constructors = c.getConstructors();
        kiir("Number of constructors: "+constructors.length);
        kiir(Arrays.toString(constructors));
12
13
        Method[] methods = c.getDeclaredMethods();
        //Method[] methods = c.getMethods();
        kiir("Number of declared methods: "+methods.length);
        kiir(Arrays.toString(methods));
                                 Number of fields: 2
                                 field name: name , type: class java.lang.String
                                 field name: age , type: int
                                 Number of constructors: 2
                                 [public bitman.Emp(java.lang.String,int), public bitman.Emp()]
                                 Number of declared methods: 3
                                 [public java.lang.String bitman.Emp.toString(),
 114/11
                                 public bitman.Emp bitman.Emp.cloneEmp(bitman.Emp),
                                 public void bitman.Emp.Kiir(java.lang.String)]
```

A char primitív típus

- char primitív adattípus, egyetlen karakter tárolására
 - Értékadás: char a = 'a'; char one = '1'; char space = ' ';
 - Metódusok:
 - toCharArray(), indexOf(), replace(), valueOf(), charAt()
 - Az egyes karakterekhez az ASCII kódnak megfelelően számok (sorszám) vannak rendelve, ezt a megfeleltetést használhatjuk a Java programban is:
 - int a = 'a'; //a=97
 - char c = (char)(106); //c='j'
 - Mivel a char típus nem osztály, további metódusokat nem tudunk rajtuk alkalmazni.

java.lang.Character osztály

- A Character osztály a char burkoló (csomagoló) osztálya
- Akkor használjuk, ha objektum szükséges, például:
 - amikor átadunk egy karakter értéket egy metódusnak, ami megváltoztatja az értéket,
 - amikor egy karakter értéket helyezünk el egy adattárolóban, pl: egy ArrayList-ben, ami objektumokat tud csak tárolni, primitív értékeket nem.

■ Példányosítás:

- Character c1 = new Character('a');
- Character c2 = 'a';
 - Ilyenkor is létrejön egy objektum, és annak a referenciája lesz a változó értéke!

java.lang.Character osztály

Hasznos metódusok:

- toString(), equals(), hashCode()
- int compareTo() összehasonlít két karaktert
 - 0 egyformák, < 0 első kisebb, 0 > első nagyobb
- boolean isUpperCase() nagybetű?
- char toUpperCase() nagybetűvé alakít
- boolean isLowerCase() kisbetű?
- char toLowerCase() kisbetűvé alakít
- boolean isDigit() számjegy?
- boolean isLetter() betű?
- boolean isLetterOrDigit() betű vagy számjegy?
- boolean isWhitespace() nem látható karakter?
- boolean isSpaceChar() szóköz?

- Karakteres információk tárolására, kezelésére
 - A String osztály konstans sztringeket tud kezelni, a létrehozott string nem módosítható
 - A String osztály a karakterláncot egy karakter típusú tömbben, a tömb méretét (hosszát) egy számban tárolja
 - final osztály
 - A "szöveg" hatására is létrejön egy String objektum és annak a referenciája található a helyén. Ezért pl. "szöveg".length() helyes.
 - A String objektumokra létezik a + operátor, mint összefűzés.
 - Minden objektum Stringgé konvertálható a toString() metódusának meghívásával.

Létrehozása:

- String s1 = new String("Holnapután");
- 2. String s2 = "Tegnap";
- 3. int a=3, b=5;
 String s3 = "Pont (" +a+ ", " +b+ ")";
- 4. char ch[] = {'B', 'i', 't', 'M', 'a', 'n'};
 String s4 = new String(ch);
 String s5 = new String(ch, 3, 3); //s5 = "Man"
- 5. byte data[] = {65, 66, 76, 65, 75};String s6 = new String(data); // s6 = "ABLAK"

Hasznos metódusok:

- toString(), equals(), hashCode()
- int length() string hossza
- int compareTo() összehasonlít két sztringet
 - 0 egyformák, < 0 első kisebb, 0 > első nagyobb
- int compareToIgnoreCase() összehasonlítás, a kisés nagybetűk megkülönböztetése nélkül (a==A)
- equalsIgnoreCase() összehasonlítás, a kis- és nagybetűk megkülönböztetése nélkül (a==A)
- char[] toCharArray(s) stringből karaktertömb
- String toLowerCase() kisbetűvé alakít
- String toUpperCase() nagybetűssé alakít

■ Hasznos metódusok:

- char CharAt(i) string i. karaktere
- int indexOf(s) s előfordulásának kezdő sorszáma
- int lastIndexOf(s) s utolsó előfordulásának sorszáma
- String replace('a', 'b') a kicserélése b-re
- trim() szóköz levágása jobbról
- String substring(k,z) rész string k-tól z-ig
- boolean startsWith(s) s-el kezdődik?
- boolean endsWith(s) s-re végződik?
- String concat(s) összefűzés (+)
- boolean isEmpty() üres a string?

- Két alaposztály van a Javaban a kialakulása óta, a String és a StringBuffer
 - A String osztályban olyan stringeket tárolunk, melyek értéke nem fog változni.
 - A StringBuffer osztályt akkor használjuk, ha a szövegen szeretnénk változtatni, ezt elsősorban dinamikus karakterlánc készítésekor (pl. fájlból olvasás)
 - A StringBuffer-ek használata biztonságos több szálas környezetben.
- A StringBuilder osztályt a JDK 5.0-tól vezették be, ami gyorsabb, mint a StringBuffer, de csak egy szálon használható biztonságosan.
- Mindhárom osztály stringek kezelését szolgálja

Konstruktorok:

- StringBuffer() üres példány létrehozása
 - Kapacitása mindig 16 karakter!
- StringBuffer(String) létrehozás szöveges alapértékkel
- StringBuffer(int) létrehozás a kapacitás megadásával
- Fontos: a tárolt string és a tároló buffer mérete (hossza) eltérhet. A buffer lehet hosszabb, mint a string!

```
StringBuffer sb1 = new StringBuffer();
sb1.append("Java is cool");
int c = sb1.capacity();
int l = sb1.length();
System.out.println("Capacity: "+c);
System.out.println("Length: "+l);
```

```
c:\Java8>java SBPrg
Capacity: 16
Length: 12
```


Hasznos metódusok:

- int capacity() a buffer kapacitása (mérete)
- int length() a tárolt string hossza
- append(d) hozzáfűzés (d: tetszőleges típus lehet)
- insert(i, d) beszúrás i.-helytől, d adatot (tetsz. tip.)
- delete(s, e) törlés, s: startindex, e: endindex
- deleteCharAt(i) karakter törlés, i: index
- replace(s, e, d) csere, s: startindex, e: endindex, d: adat
- reverse() tartalom megfordítása →(molatrat)
- char CharAt(i) tartalom i. karaktere
- setCharAt(i, ch) i. karakter lecserélése ch-ra

Hasznos metódusok:

- setLength(n) string hosszának beállítása, n: new length
- void trimToSize() kapacitás csökkentése a string hosszára
- void ensureCapacity(m) minimális kapacitás megadása
- void getChars(s,e,d,b) tartalom másolása karakter tömbbe
 - s: sourceStartIndex, e: sourceEndIndex
 - d: destinationArray, b: destinationBeginIndex
- int indexOf(s) s előfordulásának indexe
- int lastIndexOf(s) s utolsó előfordulásának indexe

java.lang.Math (StrictMath) osztály

- Matematikai konstansokat, függvényeket tartalmaz
 - minden tagja statikus, hívásuk ezért mindig osztálynévvel
 - pl: Math.sqrt(x);
 - final osztály, ezért nem példányosítható.
- A java.lang.StrictMath majdnem ugyanazokat a tagokat tartalmazza, csak az algoritmus, amivel számol szabványos, tehát más nyelvű programokkal azonos eredményt ad.
- A Math nem feltétlenül ad szabványos eredményt, de picivel pontosabb.

java.lang.Math (StrictMath) osztály

Hasznos konstansok:

- PI − *T*I értéke
- E Euler-féle szám (e)

■ Hasznos metódusok:

- abs(x) abszolút érték, x lehet: double, float, int, long
- double ceil(double) felfelé kerekít
- double floor(double) lefelé kerekít
- double rint(double) a közelebbi egészre kerekít
- long round(double) a közelebbi egészre kerekít
- int round(float) a közelebbi egészre kerekít
- t min(t, t) két szám közül a kisebb
- t max(t, t) két szám közül a nagyobb
 - t lehet: double, float, int, long

java.lang.Math (StrictMath) osztály

Hasznos metódusok:

- double exp(double) exponenciális érték
- double log(double) természetes alapú logaritmus
- double pow(double, double) hatvány
- double sqrt(double) négyzetgyök
- double ???(double) trigonometriai függvények
 - sin, cos, tan, asin, acos, atan, atan2, sinh, cosh
- double random() 0-1 közötti véletlen szám

```
int rnd = 0;
for (int i=0; i<6; i++){
    rnd = (int)(46*Math.random());
    System.out.println((i+1)+". nyerőszám: "+rnd);
}</pre>
```

```
c:\Java8>java RndPrg
1. nyerőszám: 28
2. nyerőszám: 20
3. nyerőszám: 36
4. nyerőszám: 13
5. nyerőszám: 33
6. nyerőszám: 1
```

Kitérő: java.util.Random osztály

- import java.util.Random;
- A Random osztályt példányosítani kell használat előtt:
 - Random rnd = new Random();

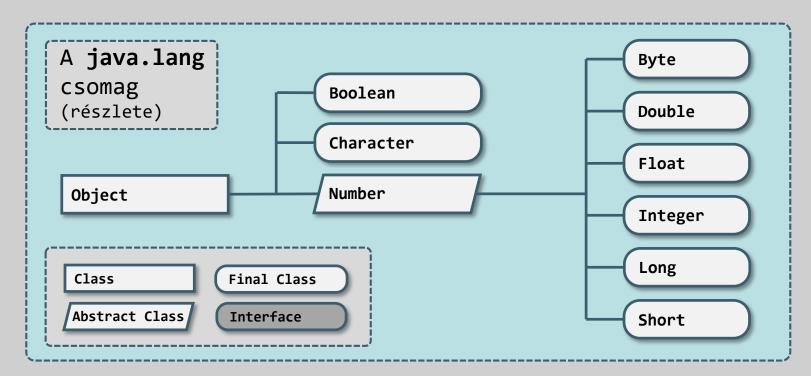
■ Metódusok:

- int nextInt(n) egész generálása 0 <= x < n tartományban. Nulla lehet, n értéke nem!
- int nextInt() egész generálása
 - Tartomány: 0 <= x < Integer.MAX_VALUE
- long nextLong() T: 0 <= x < Long.MAX_VALUE</pre>
- float nextFloat() T: $0 \le x \le 1.0$
- double nextDouble() T: $0 \le x < 1.0$
- boolean nextBoolean() true or false

Csomagoló osztályok

- Minden elemi típusnak van Osztály megfelelője
 - Boolean, Character
 - Byte, Double, Float, Integer, Long, Short
- Szerepük: az elemi típusok használhatók legyenek, olyan helyen, ahol referencia típus szükséges

Példa

```
public class Program{
    public static void main(String args[]) {
        int x = 3;
        String s = x.toString();
        System.out.println("s= "+s);
    }
}
```

```
Program.java:4: error: int cannot be dereferenced
String s = x.toString();

^
1 error
```

```
public class Program{
   public static void main(String args[]) {
        Integer x = 3;
        String s = x.toString();
        System.out.println("s= "+s);
   }
}
```


A java.util csomag

Tartalma:

- Gyűjtemények
- Property, preferencia
- Dátum, idő kezelés
- Nemzetköziség
- Erőforrás kezelés
- Logolás
- Egyebek...

- A gyűjtemények -tárolók, konténerek, kollekciók- olyan típuskonstrukciós eszközök, melynek célja egy vagy több típusba tartozó objektumok memóriában történő összefoglaló jellegű tárolása, manipulálása és lekérdezése.
- A gyűjtemény keretrendszer (Java Collections Framework, JCF) egy egységes architektúra, ami a gyűjtemények használatára és manipulálására szolgál.

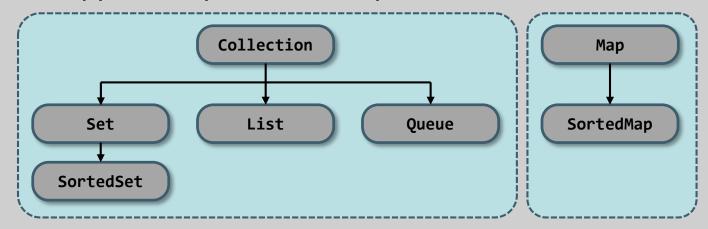
■ Tartalma:

- Öt adatmodell (halmaz, lista, sor, kétvégű sor, map) műveleteit leíró interfészeket,
- Ezen modellek néhány konkrét megvalósítását,
- Bejárókat (iterátorok),
- Néhány algoritmust,
- Az adatszerkezetek szinkronizált használatához szükséges módozatokat.
- A használhatóság érdekében az összes interfész, illetve ezek implementációja generikus típus.
 - Ez egyben azt is jelenti, hogy elemi típust csak becsomagolva tudunk gyűjteményben tárolni.

■ Collection interface:

- A map-ek kivételével a többi adatmodellt megvalósító interfészek közös őse.
- Közvetlen megvalósítása nincs, csak abstract implementációi vannak.
- Nem minden metódusát kötelező megvalósítani.
- Azok a metódusai, amelyek opcionálisak úgy vannak deklarálva, hogy dobhatnak UnsupportedOperationException-t.

- Collection interface tartalma:
 - Nem opcionális elemek:
 - Szeretnék ha az implementáció készítők felüldefiniálnák:
 - boolean equals(Object o)
 - int hashCode()
 - Elemek száma: int size()
 - Üres-e: boolean isEmpty()
 - Tartalmazás vizsgálat:
 - boolean contains(Object element)
 - Iterátor készítés: Iterator<E> iterator()
 - Elemek tömbként kinyerése:
 - Object[] toArray()
 - <T> T[] toArray(T[] a)

■ Halmaz (Set) interface

- Nem tartalmazhat duplikált elemeket.
 - Azaz nem lehet két olyan eleme, amelyre igaz, hogy e1.equals(e2).
 - Az add metódus hamisat ad ha már van olyan elem a halmazban.
- Tartalma: ugyanaz, mint Collection interface-é.
- A halmazműveletek:
 - Elem betétele (add),
 - kivétele (remove),
 - tartalmazás vizsgálat (contains),
 - részhalmaz vizsgálat (containsAll),
 - unió (addAll),
 - metszet (retainAll),
 - különbség (removeAll)

Példakód – HashSet

```
import java.util.HashSet;
import java.util.Iterator;
public class Util_1 {
    public static void main(String[] args) {
        HashSet<String> set = new HashSet<String>();
        set.add("alma");
        set.add("barack");
        set.add("ananász");
        set.remove("barack"); //equals alapján keres
        set.add("szilva");
        set.add("málna");
        set.add("alma");
                                         //nem rakja bele, false vissza
        System.out.println("List 1:");
                                                              List 1:
        for (String elem : set) System.out.println(elem);
                                                               szilva
                                                              alma
                                                              ananász
```


málna

Példakód – HashSet

```
List 2:
                                                         szilva
System.out.println("List 2:");
                                                         alma
Iterator<String> it = set.iterator();
                                                         ananász
                                                         málna
while (it.hasNext()) System.out.println(it.next());
String[] st = new String[set.size()];  //elemek tömbbe rakása
set.toArray(st);
                                                         List 3:
System.out.println("List 3:");
                                                         szilva
for (String elem : st) System.out.println(elem);
                                                         alma
it = set.iterator();
                                                         ananász
System.out.println("Delete:");
                                                         málna
while (it.hasNext()) {
   String elem = it.next();
   if (elem.startsWith("a")) it.remove();
                                                         Delete:
                                                         List 4:
System.out.println("List 4:");
                                                         szilva
for (String elem : set) System.out.println(elem);
                                                         málna
```


Példakód – ArrayList

```
import java.util.ArrayList;
public class ArrayListExample {
   public static void main(String args[]) {
      ArrayList<String> arrL = new ArrayList<String>();
      arrL.add("Albertin");
      arrL.add("Helka");
      arrL.add("Cinnia");
      arrL.add("Stella");
                               Current elements:[Albertin, Helka, Cinnia, Stella, Abdon]
      arrL.add("Abdon");
                               Current 2. element:Helka
      System.out.println("Current elements:"+arrL);
      System.out.println("Current 2. element:"+arrL.get(1));
      System.out.println("\nIndex of Cinnia: "+arrL.indexOf("Cinnia"));
      System.out.println("Helka is in array: "+arrL.contains("Helka"));
      arrL.set(2, "Flamina");
      System.out.println("Current elements:"+arrL);
```

```
Index of Cinnia: 2
Helka is in array: true
Current elements:[Albertin, Helka, Flamina, Stella, Abdon]
```

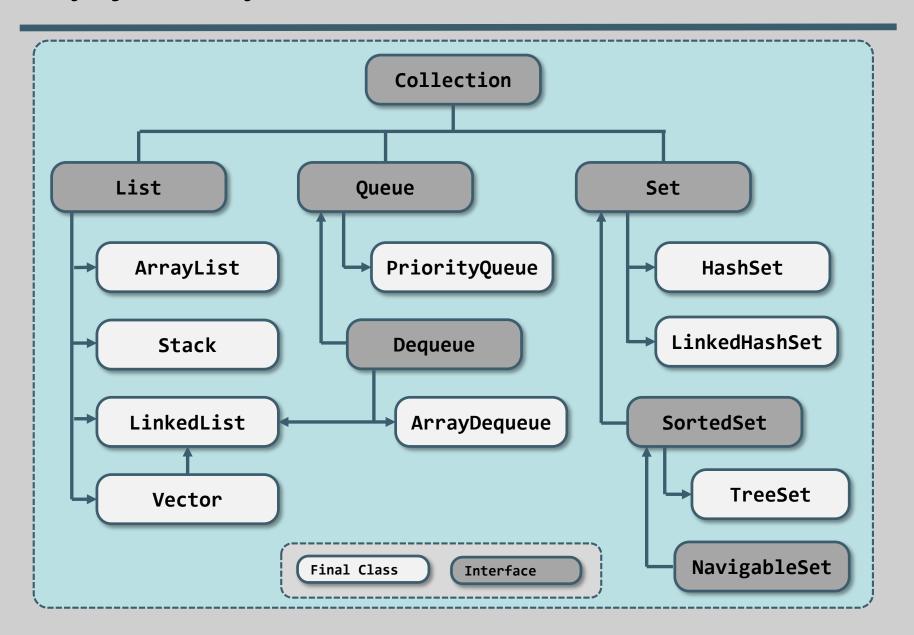
Példakód – ArrayList

Current elements:[Riza, Jarmila, Albertin, Helka, Flamina, Stella, Abdon] Current 2. element:Jarmila

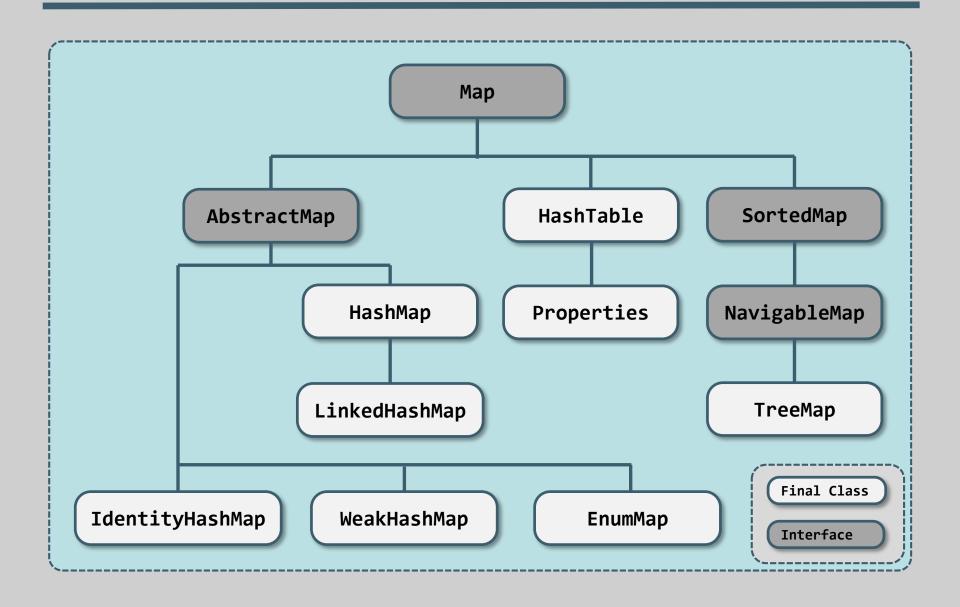
```
arrL.add(0, "Riza");
arrL.add(1, "Jarmila");
System.out.println("\nCurrent elements:"+arrL);
System.out.println("Current 2. element:"+arrL.get(1));
arrL.remove("Damáz"); //Nem dob hibát!
arrL.remove("Helka"); //Indexek módosulnak!
System.out.println("\nCurrent elements:"+arrL);
System.out.println("Current 2. element:"+arrL.get(1));
                     Current elements:[Riza, Jarmila, Albertin, Flamina, Stella, Abdon]
                     Current 2. element:Jarmila
arrL.remove(1);
System.out.println("\nCurrent elements:"+arrL);
System.out.println("Current 2. element:"+arrL.get(1));
                             Current elements:[Riza, Albertin, Flamina, Stella, Abdon]
                             Current 2. element:Albertin
for (int j = 0; j < arrL.size(); j++)
   if (j == 1 \mid | j == 3) arrL.remove(j); //Hibás logika!!
System.out.println("\nCurrent elements:"+arrL);
                                     Current elements:[Riza, Flamina, Stella]
```


Gyűjtemény keretrendszer

Java Map keretrendszer

További osztályok a Util csomagban

- Date Dátum időpont kezelés,
- Locale Olyan módszerek, melyekkel szoftvereket viszünk át (adaptálunk) más, nem belföldi környezetbe, főként más országokba és kultúrákba.
- Logging Egy program naplózásával kapcsolatos megoldások

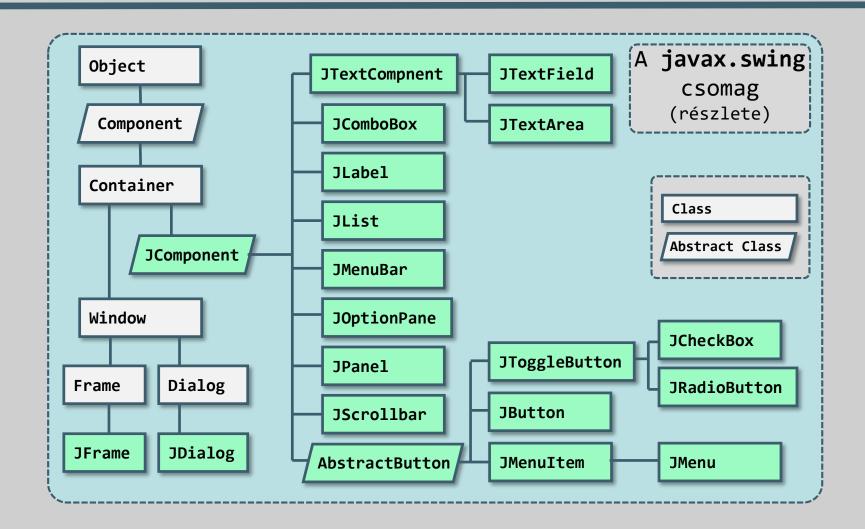
Grafikus felület Javaban

Swing

- javax.swing csomag
- Amit lehet, Java kóddal valósít meg azaz az alap rajzoló utasításokkal maga rajzolja meg az egyes elemeket (emiatt lassabb, mint az awt)
- Minden környezetben pontosan ugyarugy működik
- A host kinézetére hasonlító, de mindenhol egységes megjelenést ad
- Fejlettebb funkciókat biztosít, de az alapok meges eznek az AWT-vel
- Eseménykezeléshez az AWT biztosította lehetőségeket használja (ill. egészíti ki)
- A J2SE 1.2 verzióban jelent meg

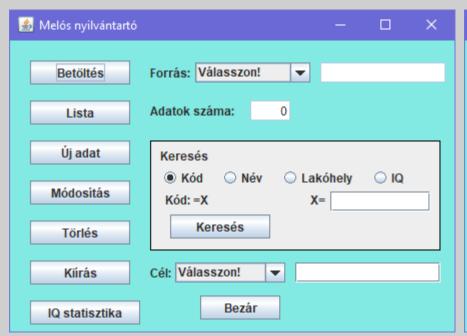

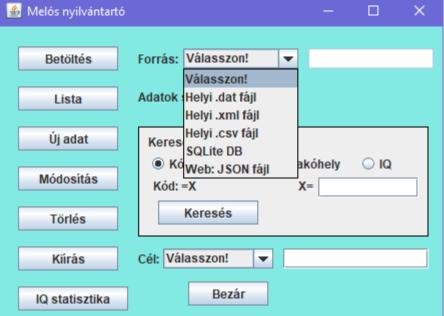
A javax.swing csomag lényegi része

Példa

Java fájlkezelés

- A Java nyelvben a fájlkezelés Stream-eken keresztül valósul meg
- Stream: adatok sorozata, egyik végén befelé a másik végén kifelé "folynak" az adatok
- A java.io csomag tartalmazza a szükséges osztályokat
- Stream jellemzői:
 - szekvenciális írás, olvasás
 - különböző input források és output nyelők egységesen kezelhetők
 - egy csatorna bemenete lehet egy másik csatorna kimenete is azaz szűrő csatorna

Stream

- Csatornák csoportosítása:
 - Irány szerint:
 - bemeneti csatorna
 - kimeneti csatorna
 - Adattípus szerint:
 - byte szervezésű csatorna (bájtfolyam)
 - karakter szervezésű csatorna (karakterfolyam)
 - Feladatuk alapján:
 - forrást illetve nyelőt meghatározó csatorna (pl. file, tömb, stb.)
 - szűrő csatorna:
 - A csatorna adatait módosítják
 - A csatorna funkcionalitását bővíti ki

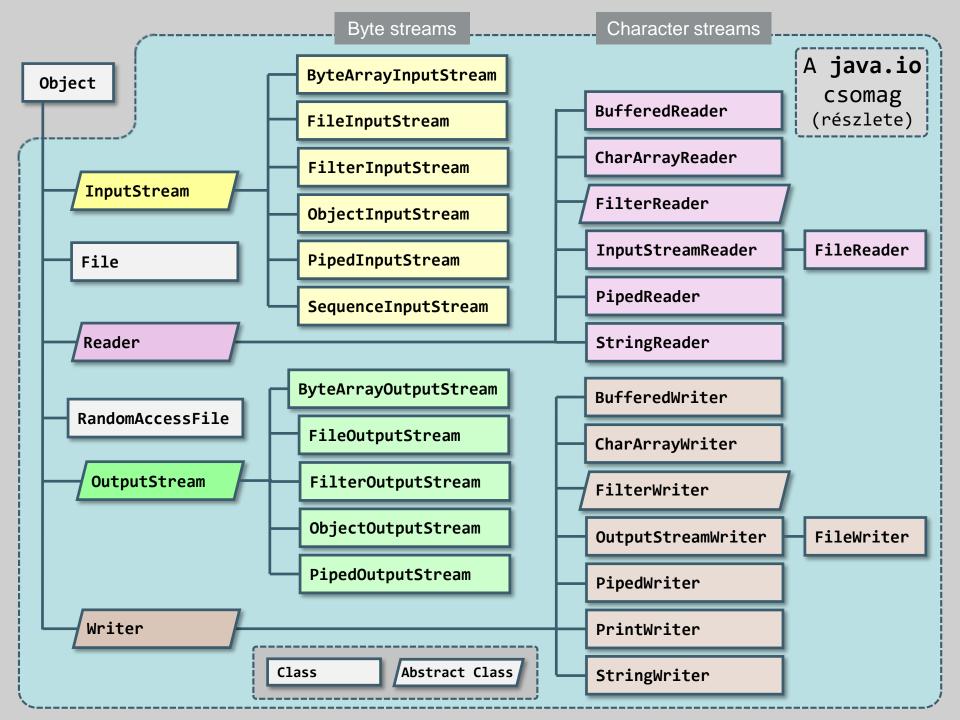

Alap stream osztályok

Típus - Irány	Bemeneti	Kimeneti
Bájt	InputStream	OutputStream
Karakter	Reader	Writer

- Az ezekből származó osztályok ugyanígy végződnek.
- A két típus a csatorna által kezelt legkisebb adategység típusában különbözik:
 - Bájt csatorna: 8 bit
 - Karakter csatorna: 16 bit, (Unicode)
- A két osztálycsalád kezelő metódusainak elnevezése, használata megegyezik!


```
import java.io.*;
public class Fkezel {
   public static void main(String args[]) {
      String fnev = "TextFile.txt";
      BuWrite(fnev, "Hello Programmer!");
      BuWrAppend(fnev, "Good Work!");
      BuRead(fnev);
   }
   . . . Metódusok kódja
}
```

```
c:\Java8>java Fkezel
Data is written!
Data is appended!
Data from file:
Hello Programmer!
Good Work!
```



```
public static void BuWrite (String fileName, String data){
  BufferedWriter writer = null;
   try {
      writer = new BufferedWriter(new FileWriter(fileName));
      writer.write(data);
      System.out.println("Data is written!");
   } catch (IOException ioe) {
      System.err.println (ioe);
   } finally {
                                               String írása (olvasása)
      try {
                                              szöveges fájlba.
         writer.close();
      } catch (IOException ioe) {
         System.err.println (ioe);
```



```
public static void BuWrAppend (String fileName, String data){
    BufferedWriter writer = null;
    try {
       writer=new BufferedWriter(new FileWriter(fileName, true));
       writer.newLine();
       writer.write(data);
      System.out.println("Data is appended!");
    } catch (IOException ioe) {
       System.err.println (ioe);
                                                 String írása (olvasása)
    } finally {
                                                 szöveges fájlba.
       try {
          writer.close();
       } catch (IOException ioe) {
          System.err.println (ioe);
```



```
public static void BuRead (String fileName){
       BufferedReader reader = null;
       String s = "";
       try {
2.
          reader = new BufferedReader(new FileReader(fileName));
          System.out.println("Data from file:");
3.
          s = reader.readLine();
          while(s != null) {
             System.out.println(s);
             s = reader.readLine();
                                                       String írása (olvasása)
                                                       szöveges fájlba.
       } catch (IOException ioe) {
          System.err.println (ioe);
       } finally {
                                                         c:\Java8>java Fkezel
          try {
                                                         Data is written!
             reader.close();
                                                         Data is appended!
          } catch (IOException ioe) {
                                                         Data from file:
             System.err.println (ioe);
                                                         Hello Programmer!
                                                         Good Work!
```



```
import java.io.Serializable;
                                                    Felhasználói osztály
   limport java.util.Date;
                                                    kialakítása fájlkezelés
3. import java.text.*;
                                                    céljából.
   class Student implements Serializable{
     private String Name;
     private int Height;
    private Date Birthday;
     public Student (String n, int h, Date b) {
         Name = n;
         Height = h;
         Birthday = b;
     public String toString() {
         SimpleDateFormat sdf = new SimpleDateFormat("yyyy.MM.dd");
         String s= sdf.format(Birthday);
         return "Name: "+Name+" Height: "+Height+" B.day: "+s;
```

```
import java.io.*;
1. import java.util.Date;
                                                     Felhasználói osztály írása
    import java.text.*;
                                                     (olvasása) bináris fájlba.
    public class StudentPrg {
      private static Student st;
      private static int db = 3;
      private static Student[] stA = new Student[10];
      static SimpleDateFormat sdf = new SimpleDateFormat("yyyy.MM.dd");
      static Date d0=null, d1=null, d2=null;
      public static void main(String[] args) {
         try {
 4.
            d0 = sdf.parse("1999.12.21");
            d1 = sdf.parse("1995.04.09");
            d2 = sdf.parse("1998.07.14");
         } catch (ParseException pe) {System.out.println("Hiba: "+pe);}
 5.
         stA[0] = new Student("Béla", 188, d0);
         stA[1] = new Student("Enikő", 166, d1);
         stA[2] = new Student("Ödön", 179, d2);
                                 Data from file:
         Kiir(db);
                                 Name: Béla Height: 188 B.day: 1999.12.21
 6.
         Beolvas();
                                 Name: Enikő Height: 166 B.day: 1995.04.09
                                 Name: Ödön Height: 179 B.day: 1998.07.14
```

```
=stA.lentgh;
    public static void Kiir(int x) {
                                                Felhasználói osztály írása
       try {
                                                (olvasása) bináris fájlba.
2.
          FileOutputStream fos =
                     new FileOutputStream("Students.dat");
3.
          ObjectOutputStream oos =
                     new ObjectOutputStream(fos);
4.
          oos.writeInt(x);
           for (int i = 0; i < x; i++) {
                                                      Student stA[];
                    oos.writeObject(stA[i]);
5.
           fos.close();
6.
           System.out.println("Data is written to file!");
       } catch (IOException ioe) {
           System.out.println("File write exception: "+ioe);
```

c:\Java8>java StudentPrg
Data is written to file!


```
public static void Beolvas() {
                                                Felhasználói osztály írása
      try {
                                                (olvasása) bináris fájlba.
         FileInputStream fis =
                   new FileInputStream("Students.dat");
         ObjectInputStream ois = new ObjectInputStream(fis);
         db = ois.readInt();
         Object o = null;
         System.out.println("Data from file:");
         for (int i = 0; i < db; i++) {
5.6.
            o = ois.readObject();
            st = (Student)o;
            System.out.println(st);
         fis.close();
         } catch (Exception e) {
              System.out.println("File write exception: "+e);
                             Data from file:
                             Name: Béla Height: 188 B.day: 1999.12.21
                             Name: Enikő Height: 166 B.day: 1995.04.09
                             Name: Ödön Height: 179 B.day: 1998.07.14
```

Fájlrendszer kezelés

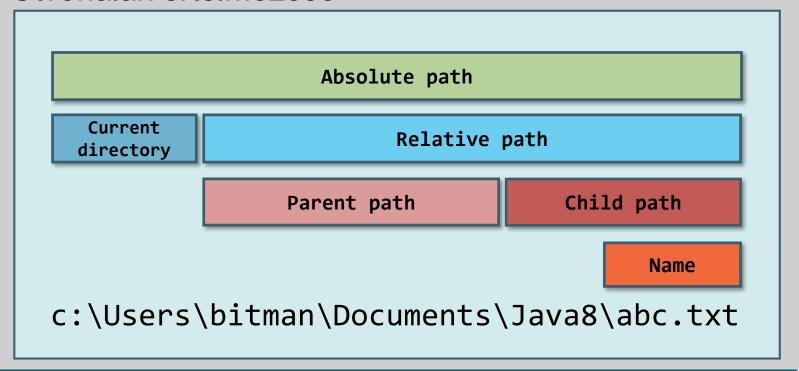
- A java.io csomagban vannak nem stream típusú fájlok kezelését szolgáló osztályok is, pl:
 - A File osztály egy fájlt reprezentál a helyi fájlrendszerben, segítségével fájl és könyvtárműveleteket végezhetünk
 - A RandomAccessFile osztály segítségével közvetlenül, direkt módon (nem csak sorosan) hozzáférhetünk egy fájl tartalmához
 - A FilenameFilter osztály segítségével szűrhetjük a megjelenített fájlnevek listáját

- A File osztály egy fájlt (bejegyzést) reprezentál a helyi fájlrendszerben.
 - A fájl lehet könyvtár is, ami egy olyan fájl, amiben bejegyzések és egyéb információk lehetnek!
- A bejegyzést a rendszer az elérési útvonalával (path) azonosítja
- Konstruktorok
 - File(String pathname);
 - File(String parent, String child);
 - File(File parent, String child);

■ Útvonalak értelmezése

Abszolút útvonal: mindig a root elemtől indul, és tartalmazza a könyvtárak listáját, a végén a fájl nevével.

Relatív útvonal: mindig kombinálni kell egy másik útvonallal, a fájl eléréséhez.

- A bejegyzés útvonal tulajdonságai :
 - boolean isAbsolute() abszolút a fájl útvonala?
 - String getAbsolutePath() abszolút útvonal lekérése
 - File getAbsoluteFile() fájl lekérése abszolút útvonallal
 - String getPath() relatív útvonal lekérése
 - String getParent() szülő útvonal lekérése
 - File getParentFile() szülő fájl lekérése
 - String getName() fájl neve

- A bejegyzés tulajdonságai:
 - boolean isDirectory() könyvtár?
 - boolean isFile() fájl?
 - long length() a fájl mérete
 - long lastModified() utolsó módosítás időpontja
 - boolean isHidden() rejtett?
 - boolean canRead() olvasható?
 - boolean canWrite() írható?
 - boolean exists() fizikailag létező bejegyzés?
 - boolean setReadOnly() csak olvasható beállítása
 - boolean setWritable(boolean) írható beállítása
 - boolean setReadable(boolean) olvasható beállítása

■ A bejegyzések kezelése:

- boolean mkdir() könyvtár létrehozása
- boolean mkdirs() könyvtár létrehozása a nem létező szülőkönyvtárakkal együtt
- boolean createNewFile() throws IOException —
 üres fájl létrehozása (csak akkor jön létre, ha nem létezik)
- boolean delete() bejegyzés törlése
- void deleteOnExit() a VM leállásakor törli a fájlt
- boolean renameTo(File dest) bejegyzés átnevezése
- File[] listFiles() bejegyzésben lévő fájlok listája

java.nio csomag

- Új alternatíva a fájlok kezelésére
- A Java 7-es verziójában jelent meg
- Mindent tud, amit az io tudott
- Újdonságai:
 - Linkek kezelése
 - Metainformációk, jogosultságok kezelési lehetőségeinek bővítése
 - Több, egyszerűbb fájl kezelő parancs

A java.nio.file.attribute osztály

- Ez a csomag tartalmazza a fájlok attribútumait kezelő eljárásokat
 - A fájlok tulajdonságait, felhasználhatóságát, hatóköreit leíró jelölések az attribútumok.
 - Az, hogy milyen attribútumokat vehetnek fel a fájlok, az adott fájlrendszertől függ.
 - Az attribútumok attribútum csoportokba vannak szervezve:
 - Basic,
 - Dos,
 - FileOwner,
 - Posix,
 - Acl,
 - UserDefined

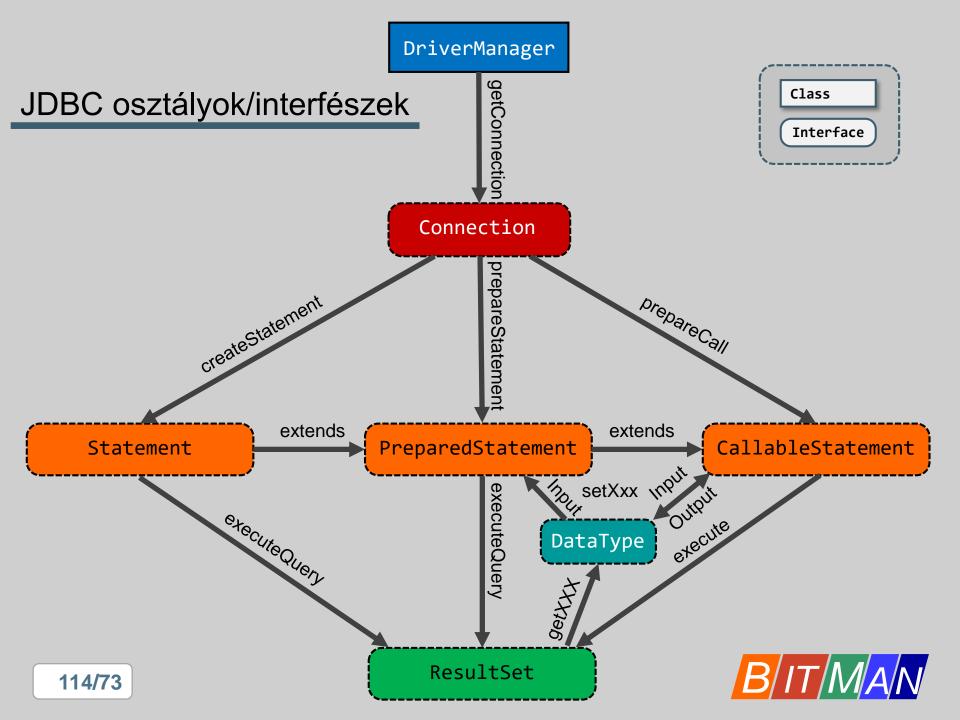
SQLite

- Az SQLite önálló, fájl alapú, kisméretű, C forrású programkönyvtárként megvalósított ACID-kompatibilis relációs adatbázis-kezelő rendszer, illetve adatbázismotor.
- A szoftvert D. Richard Hipp tervezte és alkotta meg.
- Az SQLite forráskódja nyílt, közkincsnek számít.
- Egyre több népszerű szoftver használja:
 - Mozilla Firefox
 - Adobe Reader, Acrobat, Photoshop
 - Airbus
 - Apple
 - Facebook
 - Microsoft
 - Google
 - PHP

Vége. Jöhet a gyakorlat.

- Készítsünk egy adatkezelő alkalmazást, mely egy dolgozónak a következő adatait kezeli:
 - Kód
 - Név
 - Születési idő
 - Lakcím
 - Fizetés
- Az alkalmazás legyen alkalmas:
 - az adatok felvitelére,
 - listázására,
 - módosítására,
 - törlésére.

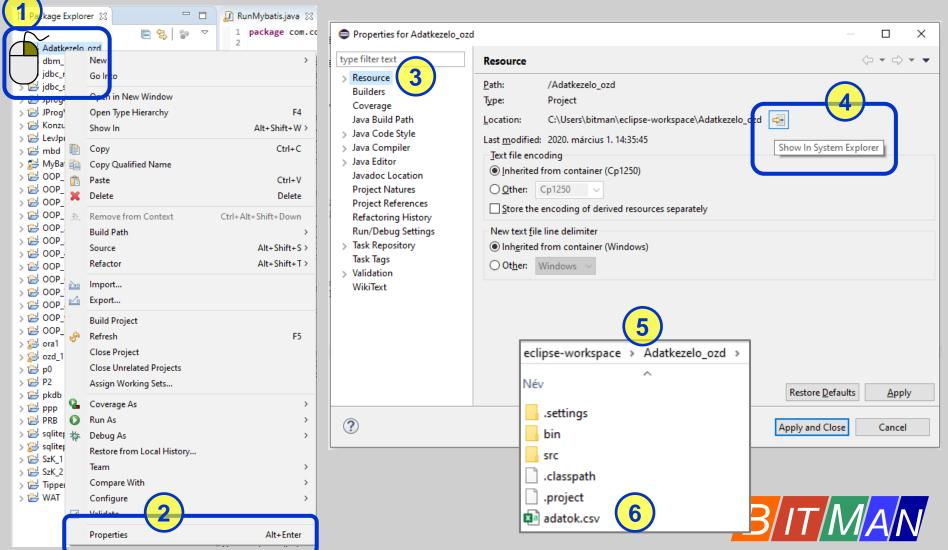
- Az adatokat grafikus felületű alkalmazással fogjuk kezelni
- Az adatok megjelenítése egy táblázat segítségével fog történni, ezért az adatokat egy táblamodellben fogjuk tárolni.
- Mielőtt a grafikus felületet elkészítenénk, hozzunk létre egy adatokat tartalmazó szöveges fájlt, olvassuk be, és jelenítsük meg a szöveges képernyőn az adatokat.
 - Ez azért lesz nagy segítség, mert így tudjuk, hogy vannak a fájlban adatok, elérjük, és be tudjuk olvasni az adatokat.
 - Egyszerűbb úgy megírni a táblázatos adatmegjelenítést, hogy biztosak vagyunk abban, hogy az adatok léteznek, és be tudjuk azokat olvasni.

- A szöveges fájl egy csv típusú fájl lesz, mely pontosveszszőkkel elválasztva tartalmazza az egyes adatsorokat, de minden adatsor külön sorban van.
- Készítsünk egy Java projektet az Eclipsben, legyen a neve: Adatkezelo_ozd
- Nyissuk meg a projekt munkakönyvtárát, és a gyökerébe Jegyzettömbbel hozzunk létre egy adatok.csv nevű fájlt

A projekt munkakönyvtárának megnyitása:

adatok.csv

```
adatok.csv-Jegyzettömb − □ ×

Fájl Szerkesztés Formátum Nézet Súgó

Kód;Név;Születési_idő;Lakcím;Fizetés

11;Kis Béla;1995.11.13;Ózd Nagy u. 14;320000

12;Nagy Eszter;2000.03.15;Eger Tó u.55;272000

13;Mázlis Géza;1972.05.15;Miskolc Káosz u. 44;555000
```

```
Kód;Név;Születési_idő;Lakcím;Fizetés ←
11;Kis Béla;1995.11.13;Ózd Nagy u. 14;320000 ←
12;Nagy Eszter;2000.03.15;Eger Tó u.55;272000 ←
13;Mázlis Géza;1972.05.15;Miskolc Káosz u. 44;555000 ←
```


Fájl beolvasása

- Készítsünk egy metódust, mely beolvassa, és a képernyőre kiírja a fájl tartalmát:
- Eclipse-ben:
- Fájl\New\Class: neve legyen Program
 + public static void main(String[] args)
- Fájl\New\Class: neve legyen FileManager
 Írjuk meg a CsvReader metódust

CsvReader

```
Kód;Név;Születési_idő;Lakcím;Fizetés
11;Kis Béla;1995.11.13;Ózd Nagy u. 14;320000
12;Nagy Eszter;2000.03.15;Eger Tó u.55;272000
13;Mázlis Géza;1972.05.15;Miskolc Káosz u. 44;555000
```

```
public class FileManager {
   public static void CsvReader() {
       String x=" - ";
       try {
         BufferedReader in = new BufferedReader(new FileReader("adatok.csv"));
         String s=in.readLine(); //=== mezőnevek az első sorból
         s=in.readLine(); //=== 1.adatsor
         while(s!=null) {
             String[] st = s.split(";");
             System.out.println(st[0]+x+st[1]+x+st[2]+x+st[3]+x+st[4]);
             s=in.readLine();
         in.close();
         } catch (IOException ioe) {
             System.out.println("CsvReader: "+ioe.getMessage());
```


Program

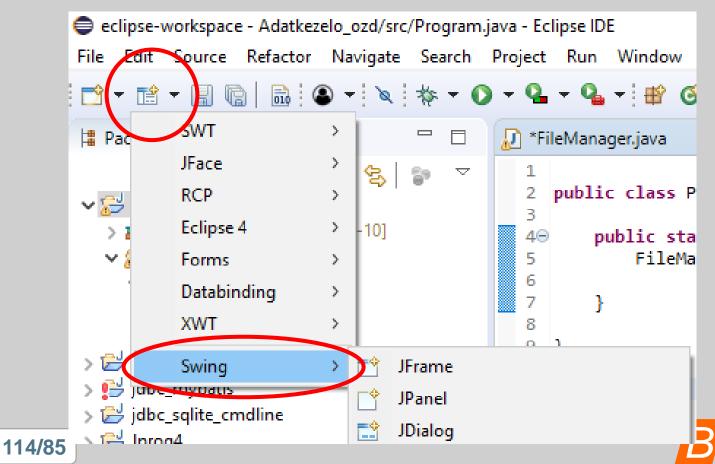
```
public class Program {
    public static void main(String[] args) {
        FileManager.CsvReader();
    }
}
```

```
11 - Kis Béla - 1995.11.13 - Ózd Nagy u. 14 - 320000
12 - Nagy Eszter - 2000.03.15 - Eger Tó u.55 - 272000
13 - Mázlis Géza - 1972.05.15 - Miskolc Káosz u. 44 - 555000
```


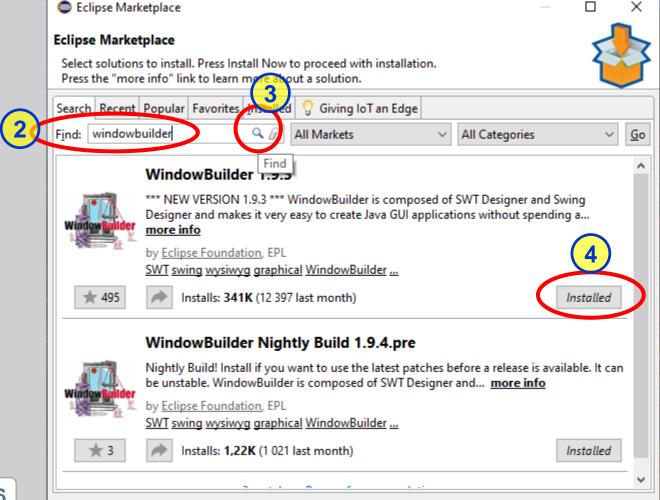
Jöhet a grafikus felület

- Ellenőrizzük, hogy telepítve van-e az Eclipse-ben a grafikus tervezőfelület, melynek neve: WindowBuilder.
- Ha igen, akkor látható a következő ikon az Eclipse-ben:

Ha nem lenne a WindowBuilder telepítve az Eclipse-ben:

Help\Eclipse Marketplace

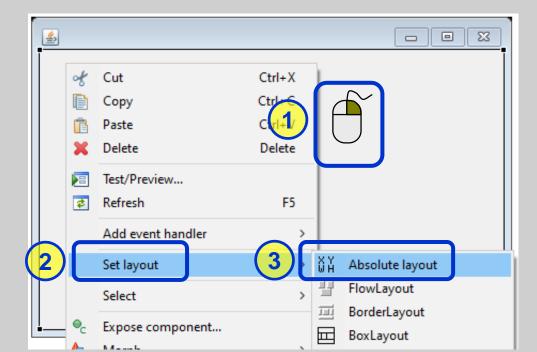

A grafikus program

- Először töröljük le a Program nevű osztályt:
 - Jobb klikk az osztály nevére\Delete
- Hozzunk létre a projektünkhöz egy új grafikus ablakot:
 - 2.ikon\Swing\JFrame: neve legyen Program
- Menjünk át Design nézetre

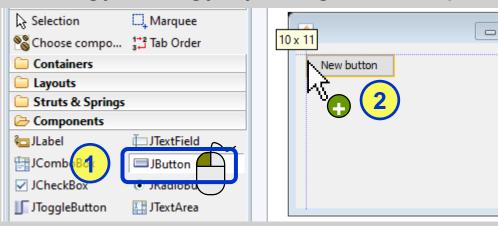
■ Kattintsunk jobb gombbal az ablak közepébe, és kapcsoljuk ki

a tartalom elrendezőt:

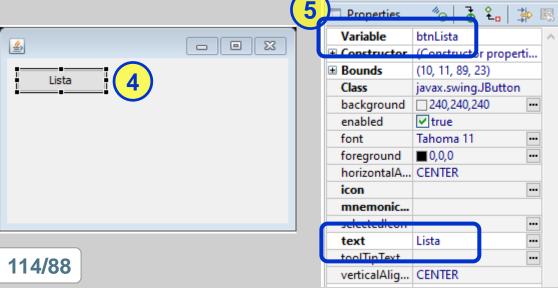
A grafikus program

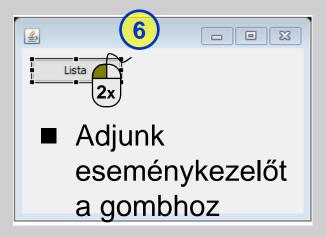
■ Tegyünk egy nyomógombot a panelre

23

A grafikus program

■ Írjuk be az esemény kódját:

```
JButton btnLista = new JButton("Lista");
btnLista.addActionListener(new ActionListener() {
    public void actionPerformed(ActionEvent arg0) {
        FileManager.CsvReader();
    }
});
```

■ Indítsuk el a programot, és próbáljuk ki a Listázást


```
Lista X
```

```
11 - Kis Béla - 1995.11.13 - Ózd Nagy u. 14 - 320000
12 - Nagy Eszter - 2000.03.15 - Eger Tó u.55 - 272000
13 - Mázlis Géza - 1972.05.15 - Miskolc Káosz u. 44 - 555000
```

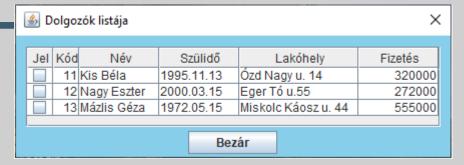
Ha elakadtál küldj ímélt a help@help.com címre!

Vagy tedd fel a kezed!

- A táblázat kezelése egy táblamodellel kezdődik.
- A táblamodell egy formázható tárolószerkezet, ebben lesznek a táblázat adatai, ez tartalmazza az egyes oszlopok típusát és szerkeszthetőségét.
- A modellhez sorokban lehet hozzáadni adatokat: tm.addRow(...)
- A modelltől mezőnként lehet lekérdezni az adatokat: tm.getValueAt(row, column)
- A táblamodell a DefaultTableModel leszármaztatásával jön létre, konstruktorában kapja meg a mezőneveket, és az oszlopok számát.

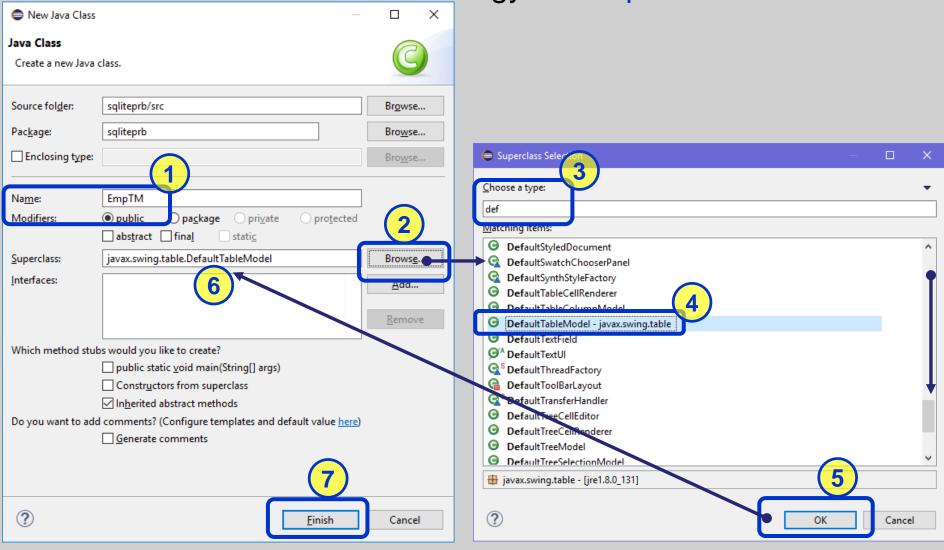

Programlogika:

- 1. Egy modellt használnánk csak a programban az egyszerűség miatt
- A módosításnál és a törlésnél ki kell jelölni egy rekordot, így szükséges egy jelölhető (logikai típusú) mező a sor elejére
- 3. A mezők típusa rendre: logikai, egész, szöveg, szöveg, szöveg, szöveg, egész
- 3. Csak a legelső (logikai) mezőnek kell szerkeszthetőnek lennie (a kijelölhetőség miatt!)

■ File \ New \ Class - Neve legyen: EmpTM

■ A létrejött EmpTM osztály

```
import javax.swing.table.DefaultTableModel;
public class EmpTM extends DefaultTableModel {
}
```

- A táblamodellben kötelező létrehozni a következő elemeket:
 - Konstruktor: mely a paraméterként megadott oszlopnevekkel és sorok számával létrehozza a példányt
 - Az isCellEditable metódus, melyben megadjuk, hogy mely oszlopok lesznek szerkeszthetők, és melyek nem
 - A getColumnClass metódus, melyben megadjuk, hogy melyik oszlop milyen adattípusú lesz

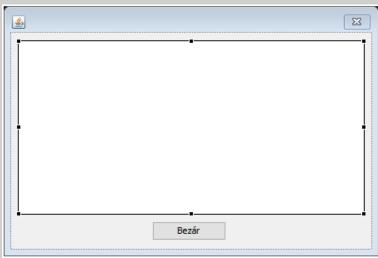
```
import javax.swing.table.DefaultTableModel;
                                                      Zöld: kötelező rész,
                                                      minden táblamodell-
public class EmpTM extends DefaultTableModel {
                                                      ben egyforma!
   public EmpTM (Object fildNames[], int rows){
      super(fildNames, rows);
                                            Konstruktor: megkapja a mezők
                                            nevét és a sorok számát.
   public boolean isCellEditable(int row, int col) {
      if (col == 0) {return true;}
                                       Szerkeszthetőség: a 0. oszlop minden
      return false;
                                       sora szerkeszthető, a többi cella nem!
   public Class<?> getColumnClass(int index){
      if (index == 0) return(Boolean.class);
         else if (index==1 || index==5) return(Integer.class);
      return(String.class);
                                      Oszlopok típusa: a 0. oszlop logikai,
                                      az 1. és az 5. egész, a többi szöveges!
```

Listázás

1. Panel létrehozása:

New\Swing\JDialog - Neve: EmpList

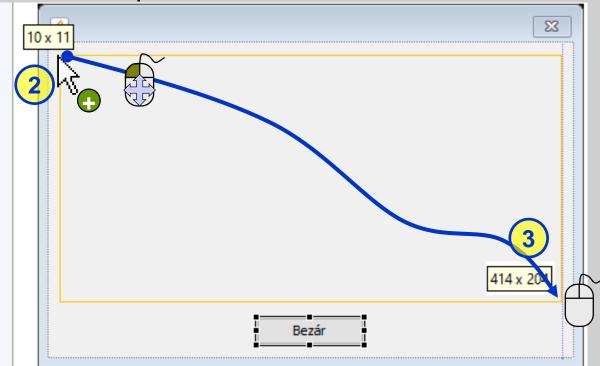
- A Generate JDialog with OK and Cancel buttons opciót kapcsoljuk ki!
- 2. Panelen az elrendezés menedzser kikapcsolása: Jobb klikk a panel közepére\Set layout\Absolute layout
- 3. Készítsük el e Bezár (btnBezar) gombot, aztán adjunk hozzá eseménykezelőt.
- 4. Adjunk egy JTable-t a panelhez: <a>[

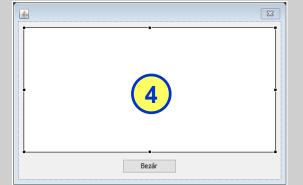

Listázás

Adjunk egy JTable-t a panelhez:

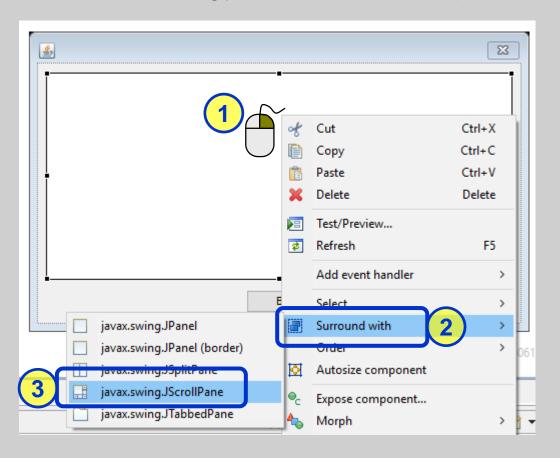

(1)

Lista panel kialakítás – a panel létrehozása

Adjunk a JTable-höz egy JScrollPane-t (görgetősávok)

Lista panel kialakítás – a panel létrehozása

■ Futtassuk a kódot, nézzük meg a panelt!

<u>\$</u>
Bezár
Bezar

Kódbűvölés következik!

Az osztály elején hozzunk létre egy EmpTM példányt!

A kódból töröljük a main függvényt!

Nem lesz önállóan futtatható a panel, ezért nem kell bele a main függvény!

```
public class EmpList extends JDialog {
   private final JPanel contentPanel = new JPanel();
    private JTable table;
                                              private EmpTM etm;
    private EmpTM etm;
       aunch the application.
    public static void main(String[] args) {
       try {
            EmpList dialog = new EmpList();
           dialog.setDefaultCloseOperation(JDialog.DISPOSE ON CLOSE)
           dialog.setVisible(true)
        } catch (Exception e)
           e.printStackTrace();
       Create the dialog.
    public EmpList() {
        setBounds(100, 100, 450, 300);
        getContentPane().setLayout(new BorderLayout());
```


Módosítsuk a JTable példányosításának kódját:

```
public EmpList() {
    setBounds(100, 100, 450, 300);
   getContentPane().setLayout(new BorderLayout());
    contentPanel.setBorder(new EmptyBorder(5, 5, 5, 5));
   getContentPane().add(contentPanel, BorderLayout.CENTER);
   contentPanel.setLayout(null);
        JButton btnBezr = new JButton("Bez\u00E1r");
        btnBezr.setBounds(172, 227, 89, 23);
        contentPanel.add(btnBezr);
    JScrollPane scrollPane = new JScrollPane();
    scrollPane.setBounds(10, 11, 414, 204);
    contentPanel.add(scr=1Pane);
                                        table = new JTable(etm);
   table = new JTable(etm);
    scrollPane.setViewportView(table);
                                        A táblázatban az etm
                                        modell fog megjelenni
```

Alakítsuk át a konstruktor elejét:

```
public EmpList(JFrame f, EmpTM betm) {
    super(f, "Dolgozók listája", true);
    etm = betm;
    Tulajdonos, ablak címe, modális jelző
```

Modális ablak lesz, melyet be kell zárni ahhoz, hogy az alatta lévő ablak újra aktív legyen!

```
public class EmpList extends JDialog {
    private final JPanel contentPanel = new JPanel();
    private JTable table;
    private EmpTM etm;

public EmpList(JFrame f, EmpTM betm) {
        super(f, "Dolgozók listája", true);
        etm = betm;

        setBounds(100, 100, 450, 300);
        getContentPane().setLayout(new BorderLayout());
        contentPanel.setBorder(new EmptyBorder(5, 5, 5, 5));
}
```

A konstruktor kódjának a legvégére írjuk be a következőket:

```
TableColumn tc = null;
for (int i = 0; i < 6; i++) {
  tc = table.getColumnModel().getColumn(i);
  if (i==0 || i==1) tc.setPreferredWidth(30);
   else if (i==4) tc.setPreferredWidth(150);
  else {tc.setPreferredWidth(100);}
}</pre>
```


Oszlopszélesség megadása: a teljes szélességet felosztja az itt megadott értékek arányában!

A konstruktor kódjának a legvégére (az előző kód alá) írjuk be a következőket:

letiltása

A konstruktor kódjának a vége:

```
JScrollPane scrollPane = new JScrollPane();
scrollPane.setBounds(10, 11, 414, 204);
contentPanel.add(scrollPane);
table = new JTable(etm);
scrollPane.setViewportView(table);
TableColumn tc = null;
for (int i = 0; i < 6; i++) {
  tc = table.getColumnModel().getColumn(i);
  if (i==0 || i==1 || i==5) tc.setPreferredWidth(30);
    else {tc.setPreferredWidth(100);}
table.setAutoCreateRowSorter(true);
TableRowSorter<EmpTM> trs =
               (TableRowSorter<EmpTM>)table.getRowSorter();
trs.setSortable(0, false);
```

Az EmpList panel átalakítása – a panel bezárása

Kattintsunk duplán a Bezár gombon Dizájn nézetben, így az Eclipse hozzáad egy eseménykezelőt a gombhoz, és megnyitja a kódot!

Írjuk be a Bezár gomb kódját:

```
JButton btnBezar = new JButton("Bez\u00E1r");
btnBezar.addActionListener(new ActionListener() {
   public void actionPerformed(ActionEvent arg0) {
      dispose();
   }
});
```

dispose(): eltűnik a képernyőről a panel, de a referenciái megmaradnak.

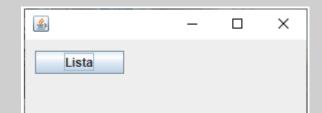

A Lista panel megjelenítése (a Program-ban)

Kódbűvölés következik!

Az osztály elejére:

private EmpTM etm;

A Lista gomb kódja:

```
btnLista.addActionListener(new ActionListener() {
   public void actionPerformed(ActionEvent arg0) {
     FileManager.CsvReader();
     EmpList el = new EmpList(Program.this, etm);
     el.setVisible(true);
   }
});

Megjelenítés
```

A konstruktor legvégére:

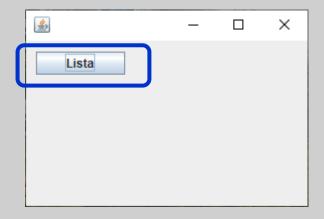
Mezőnevek megadása

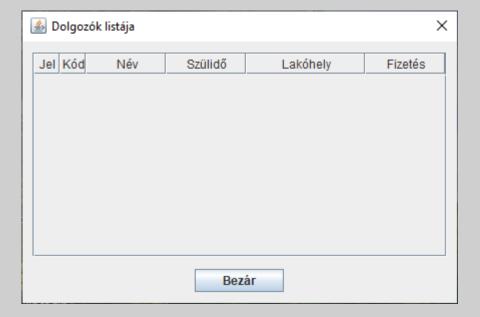
```
Object emptmn[] = {"Jel","Kód","Név","Szülidő","Lakóhely","Fizetés"}; etm = new EmpTM(emptmn, 0);
```

etm példányosítása: mezőnevekkel, 0 darab sorral

A Lista panel kipróbálása (az EmpProgramban)

A CsvReader kódjának módosítása

```
public class FileManager {
    public static EmpTM CsvReader() {
        Object emptmn[] = {"Jel", "Kód", "Név", "Szülidő", "Lakóhely", "Fizetés"};
        EmpTM etm = new EmpTM(emptmn, 0);
        try {
          BufferedReader in = new BufferedReader(new FileReader("adatok.csv"));
          String s=in.readLine();
          s=in.readLine();
          while(s!=null) {
              String[] st = s.split(";");
              etm.addRow(new Object[]{false, st[0], st[1], st[2], st[3], st[4]});
              s=in.readLine();
          in.close();
          } catch (IOException ioe) {
              System.out.println("CsvReader: "+ioe.getMessage());
        return etm:
```

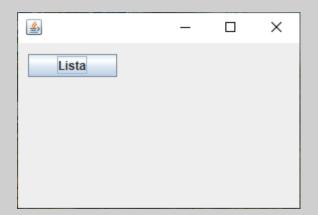

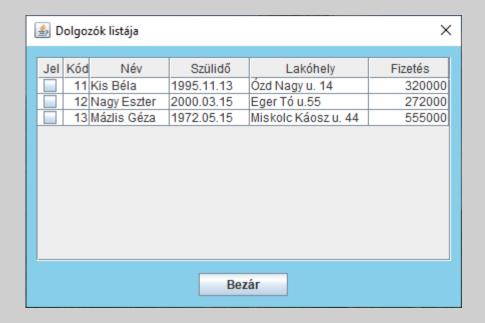
A Lista gomb kódjának módosítása

```
JButton btnLista = new JButton("Lista");
btnLista.addActionListener(new ActionListener() {
    public void actionPerformed(ActionEvent arg0) {
        etm = FileManager.CsvReader();
        EmpList el = new EmpList(Program.this, etm);
        el.setVisible(true);
    }
});
```


A program kipróbálása

Ha elakadtál küldj ímélt a help@help.com címre!

